

СВЕТОСАВНИК

СЛОБОДНЕ СРПСКЕ ПРАВОСЛАВНЕ ЦРКВЕНОШКОЛСКЕ ОПШТИНЕ „СВ. САВА“

230 Station St., CARLTON NORTH, VIC., 3054

МОЛИТВА ЦАРА ЛАЗАРА

'Боже један на висини што си!
Чуј глас слуге што у тебе проси!
Да српкиња српско чедо роди,
да освети и да ослободи!
Још Госпoде, ја се уздам у те
да косовске мученике љуте
који сваки за слободу гине,
приими у своје руке...

Речи
које вам
ја рекох
дух су
и живот су.

ГОСПОД ИСУС ПОРУЧУЈЕ:

Небо и земља
ће проћи,
али речи моје
неће проћи.

НЕДЕЉОМ И ПРАЗНИЦИМА
У ХРАМУ СВЕТОГ САВЕ
СЛУЖИ СЕ СВЕТА ЛИТУРГИЈА
СА ПОЧЕТКОМ У 10. ЧАСОВА ИЗЈУТРА

ФОЛКЛОРНА ГРУПА "АВАЛА"
ВЕЖБА НАРОДНЕ ИГРЕ ПЕТКОМ УВЕЧЕ

ЗА СВЕ ВЕРСКЕ ПОТРЕБЕ
ОБРАТИТЕ СЕ СВОМЕ СВЕШТЕНИКУ
О. ДРАГОМИРУ ШИПОВЦУ: 366 8390

ПОМОЗИТЕ ИЗГРАДЊУ ЦРКВЕНИХ ОБЈЕКТАТА

С В Е Т О С А В Н И К

Издање Слободне Српске
Православне Црквеношколске
Општине 'Свети Сава' - Калтон
са благословом Њ.П. Епископа
Аустралијско новозеландског
Г. Петра

.....
Излази тромесечно

S V E T O S A V N I K

published by
The Free Serbian Orthodox Church
"St. Sava" - MELBOURNE
With the blessing of His Grace

Bishop Petar

.....
Published Quarterly

ВИДОВДАНСКА ПРОСЛАВА 25. ЈУНА
У НТН. MELBURN TOWN HALL-7. pm

ВИДОВДАНСКИ ПОМЕН
У НЕДЕЉУ 3. ЈУЛИ.

КНЕЖЕВА ВЕЧЕРА

Славу слави српски кнез Лазаре
 У Крушевцу мјесту скровитоме,
 Сву господу за софру сједао,
 Сву господу и господичиће:
 С десне стране старог Југ-Богдана,
 И до њега девет Југовића;
 А с лијеве Вука Бранковића,
 И осталу сву господу редом;
 У заставу војводу Милоша,
 И до њега дв'је српске војводе:
 Једно ми је Косанчић Иване,
 А друго је Топлица Милане.
 Цар узима златан пехар вина,
 Па говори свој господи српској:
 „Коме ћ' ову чашу наздравити?
 Ако ћу је напит' по старјештву,
 Напићу је старом Југ-Богдану;
 Ако ћу је напит' по господству,
 Напићу је Вуку Бранковићу;
 Ако ћу је напит' по милости,
 Напићу је мојим девет шура,
 Девет шура, девет Југовића;
 Ако ћу је напит' по љепоти,
 Напићу је Косанчић-Ивану;
 Ако ћу је напит' по висини,
 Напићу је Топлици Милану;
 Ако ћу је напит' по јунаштву,
 Напићу је војводи Милошу.
 – Та ником је другом напит' нећу,
 Већ у здравље Милош-Обилића!
 Здрав, Милошу, вјеро и невјеро!
 Прва вјеро, потоња невјеро!
 Сјутра ћеш ме издат' на Косову,

И одбјећи турском цар-Мурату!
Здрав ми буди, и здравицу попиј,
Вино попиј, а на част ти пехар!”

Скочи Милош на ноге лагане,
Пак се клања до земљице црне:
„Хвала тебе, славни кнез-Лазаре,
Хвала тебе на твојој здравици,
На здравици и на дару твоме:
Ал’ не хвала на таквој бесједи!
Јер, тако ме вјера не убила!
Ја невјера никад био нисам,
Нит’ сам био, нити ћу кад бити,
Него сјутра мислим у Косову
За хришћанску вјеру погинути;
Невјера ти сједи уз кољено,
Испод скута пије хладно вино!
„– А проклети Вуче Бранковићу!
Сјутра јесте лијеп Видов данак,
Виђећемо у пољу Косову
Ко је вјера, ко ли је невјера!
А тако ми Бога великога,
Ја ћу отић’ сјутра у Косово
И заклаћу турског цар-Мурата,
И стаћу му ногом под гр’оце;
Ако ли ми Бог и срећа даде,
Те се здраво у Крушевац вратим,
Ухватићу Вука Бранковића,
Везаћу га уз то бојно копље,
Као жена кућељ’ уз преслицу,
Носићу га у поље Косово!”

ПАРАСТОС

ПОМЕН КОСОВСКИМ ЈУНАЦИМА
У НЕДЕЉУ 3. ЈУЛА 1988.

Српске Народне Песме

Кад Србин спомене своје народне песме, онда му се отворе двери у један мали мили свет; мио је, јер у њему нема ничега туђег; мио је, јер што год је у њему све је српско, а свет је, јер је у њему све што Србина Србином чини, у њему је прошлост, садашњост и будућност српска.

Ево, споменућемо српске песме — отворене су нам двери у тај мали свет. Не чини ли ти се предео пун милине? Убаве долине, поносите горе, кршне стене, мирисаве баште и густе зелене планине! Није ли те, задахнуо мирис босиљка - српског цвета! Чујеш ромор потока, видиш јато соколова, српских птица на зеленом јавору — српском дрвету. Чујеш и славује, прижељкују. А на плавом небу видиш сунце српске славе - крваво је, али је ипак сунце.

Је ли то сунце на истоку или је на западу? Да ли се рађа или већ заходи? - О, дао би Бог да је на истоку, да се истом рађа.

Чујеш ромор потока, цвркулт птица, чујеш дубок уздисај - јеси ли сам уздахнуо, или је уздахнуо брат твој? - Свеједно је овде, уздисај је српски, уздисај целог српства.

Чујеш звоно како на молитву зове, видиш лавре, задужбине старе, - па све што видиш и што чујеш и што осећаш, све се то слива у једну хармонију, а та хармонија, то је дух српских народних песама. Не треба Србину међу Србима узностити српске песме, али је мило своје

међу својима сетити се свога поноса. Хеј, колико је црних дана Србину освануло, колико је тешких искушења на мученике пало, колико је мутних облака кроз нашу прошлост прелетело и безданих провалија на нас зинуло - до данас се Србину ни имена знало не би!

Али у најтеже доба пониче јавор-дрво, пониче заливено најврелијом крвљу. Пониче српско дрво, да Србин од њега гулсе отеше. А Равијојла вила изабра неколицину апостола, једном руком заклопи им очи, да не виде света на ком добра нема, а другом руком отвори им лепши свет, свет наде и поуздања, запали им јарко сунце некадашње славе наше, да се слепац на њему огрије, и даде му гусле у руке, из њих да лије мелем у клонула срца српска.

Под стогодишњим храстом сеђаше слепац са гулама у руци, а јадна раја скупљаше се око њега, гледаше га као неко више створење, као свештеника самозваног, као пророка лепших дана, сјајнијих времена.

Слепац је дизао беле очи к небу, као да је из неба читао дичне победе над грозним душманима, љуте бојеве за крст часни и слободу златну, па кад помене ону тужну клетву:

*Како нас је заклињао кнеже,
Заклињао, проклињао љуто:
Ко је Србин и српскога рода,
И од српске крви и колена,
А не дође у бој на Косово,
Од руке му ништа не родило,
Рујно вино ни пшеница бела;*

Рђом капо док му је колена —

онда су старци задрхтали, онда су деца запламентала, онда су жене проплакале, онда је крв узаврела, а Марков мач из камена искако. Сви су ћутали као на најсветијем месту, а то је ћутање била завера, завера да Србин пропасти не може, не сме. - Само је стогодишњи храст зеленим својим гранама махао, хладећи врело чело слепога свештеника.

Али он се дуго не одмара, већ зареди Маркова јунаштва - па спомене славну госпоштину, па спомене честитог Лазара, како зида на Косову цркву, причешћује све редом јунаке. - Онда су сви руке прекрстили, онда су сви уздахнули, па као и сами да су свето причешће примили, готови су били муке поднети, крв пролити, све прегорети, само да сачувају име српско, искру слободне, не би ли се кадгод поносније распламентала.

Сви су ћутали, само су гусле тужно јецале као да се суво дрво праведном Богу моли, као да уздишу гробови старих српских јунака.

Али се слепац дуго не одмара, та у њему је живо врело песама што никад усахнути не може. Па кад спомену смрт мајке Југовића кад су јој сви девет синова на Косову погинули, кад рече како је:

*Закукало девет удовица,
Зплакало девет сиротица,
Завриштало девет добрих
коња,*

*Залајало девет љутих лава,
Закликтапо девет соколова*

Али:

*И ту мајка тврда срца била,
Те од срца сузе не пустила -*

Док није познала крваву руку Дамјанову; ту је мајци срце пукло,

*За својијех девет Југовића
И десетим стар-Југом Богданом.*

Онда је многа мајка у срцу зазебла, све су ћутале, а то је ћутање било завера да ће свака мајка сина жртвовати да освети проливену крв, да стече нову славу, нову слободну потомцима својим.

Па како овај слепи мученик дубоко схвата понос тужне раје, која се ни под највећим теретом сломити не да, па у тој свести запева:

*Црногорче, бојиш ли се кога?
Бога увек, султана ни мало,
За везира ни абера немам,
А за пашу ка'за дора свога!*

А кад слепац још једном превуче ређајући како погину Милош, како Милан, како Иван, па заврши:

*Ал' не виде Вука Бранковића,
Не виде га, не вид'ло га сунце,
Он издаде Србе на Косову -
Црн му образ, име му проклето.*

Онда и њему самоме сузе на очи ударе, гудало испусти; а старци пребледе, деца уздрхћу, онда се свачије срце следи, душа се у дубини затресе, па се ћутећи Богу моле: дај, Боже, да нас пре са лица земље нестане, да нас огањ потре, куга помори, него да се још једаред роди издајица српском народу. — А

стогодишњи храст опет гранама
вине, лишће зашушти, а слепац
уздахне па опет поново почне.

А кад запева Косовку девојку,
девојкама запламти лице. Осе-
тише шта је то Српкиња бити; и
данас нема лепшега, нема мири-
снијега цвета, него кад девојка
народним поносом успламти.

Тако су српске песме одржале
дух, одржале име српско, одр-
жале наду, сачувале Србина од
пропасти.

Али то нису све стране наших
народних песама, оне су мали
свет у коме је све оно што
Србина Србином чини.

А знате ли оне ситне песмице
што су се просуле као звезде по
ведром небу? Једна се пролива у
тузи као чиста суза на златном
прстену несрећене девојке. Друга
се румени у весељу као кап рујна
вина на јуначкој софри. Једна је
несташана као чило јеленче на
бистром потоку. Друга је невина
као бело голупче у златном
кавезу.

Једна ти каже како девојка јад
јадује ником не казује, јер нема
мајке да јој јаде каже, ни сестрице
да јој се потужи, једно драго и то
надалеко.

Друга ти представља: како две
сестре брата не имале, па га виле
од бијеле свиле, храниле га
медом и шећером — то нам једи
па нам пробеседи.

Трећа вели: како се развија
барјак у Србина, у Србина који
рода нема, ком је пушка и отац и
мајка, бритка сабља вијерна
љубовца.

Четврта је весела па приповеда:
како је Дојчин попио сто дуката
и златан буздован, па још вели

краљу Матији: да ти пијеш рујно
вино које пијем ја и да љубиш
крчмарице које љубим ја, попио
би равну Пешту и цео Будим
град.

Пета се шали: како се момак и
девојка бацају дрећином, али се
не мисле убити — већ се мисле
љубити.

А знате ли, миле Српкиње, оне
песме: кад дуне однекуд неки
лаган ветар, па се одбије бисер
грана од јоргована, кад другарице
оките невесту певајући:

*Изведи, брате, сестру за руку.
Ја бих је извео, ал' ми је жао.
Кад ти је жао, што си је дао?
Да сам ја знао да је то жао,
Да сам ја знао, не бих је дао.*

Па стотину, па хиљаде, па
безброј пута таквих песама, што
не знаш откуд долазе, где роде,
како постају, што девојкама
ваљда преконоћ у срце падају, а
у зору кроз румена уста у свет
узлећу, да ти се цело село
разлеже, да издалека путник
познати мора: ово је српско
село, јер се толико нигде више
не пева.

Српске су народне песме
огледало српског живота. Не
треба странац Србина да познаје,
само нек му песме прочита, ту ће
наћи живу слику свих елемената
из којих је Бог створио Србина.

Наше су песме наше благо које
је доскора међу нама закопано
или прикривено било, јер као
што су оне кроз наш живот
проникле, у нама самима урашће-
не биле, тако их нисмо никад ни
опажали ни оњима премишљали.

А то је било кроз више векова,
док се не нађе једна рука која

зарони у дубину па покупи дробне бисере, подиже се у висину па покупи јасне звездице духовног, нехотичног самораста нашег народа.

Света ова рука наниза Ђердан од тих звезда и бисера па га метну око врата нашој вили, а тако украшену изведе је нама самима пред очи и на видик великом страном свету.

То је била победа већа него што се икад на бојном пољу добити може, то је била добит сјајнија него што је икад малаксао Србин очекивао. Од онда нас Европа познаде и уважи и из очију виле наше прорицаше нам свако велику будућност, велики задатак у историји света.

А јунака тога који нам победу ову донесе, или ускори, не треба да вам кажем, јер његово је име већ тако велико да га и даљни народи одмах угледају чим на српство поглед баце. Име му је велико, али ће расти све више ако буде расла и наша свест коју је он понајвише будио, и ако буде расла наша благодарност.

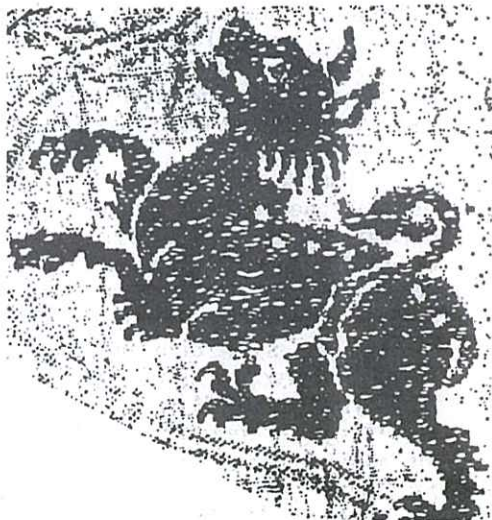
Не буде ли тога, угине ли свест наша, стигне ли нас давнашња клетва, падне ли српство под теретом којим, онда ће ипак име то стајати као велика статуа на великом гробу, као Атлант који свет на рамену ности. А име је то **ВУК СТЕФАНОВИЋ КАРАѢИЋ**.

То је велико име, око кога се као око невидивог стожера омладина српска свуда у коло хвата.

Томе великом мужу желимо ми споменик подићи да не падне на нас љага неблагодарности — споменик тај неће прославити

Вука, споменик се може дићи до облака и звезда, али увек ће бити мерило како је ништавно признање, како је мајушна захвалност људска према огромној величини духовних споменика које доброти чини народа сами себи подижу.

Јован Јовановић Змај

Лав — мотив са хаљине кнеза Лазара од које се остатак чува у Музеју српске Цркве. На металном дугмету са ове хаљине налази се такође амблем — каџига са роговима, који је иначе заступљен на новцу и печатима кнеза Лазара и његових наследника.

РУГАО СЕ СВЕТОМ ИЛИЈИ И ПОГИНУО ОД ГРОМА

У једном грузанском селу на њиви беше радило више радника. После подне небо се наоблачи и поче да грми. Један међу радницима, познат као човек разуздан који живи без страха Божијега, поче да се руга светоме Илији, и каже како свети Илија нема други посао него да котрља буриће по небу, и изазива раднике на смех. Неки су га лепо саветовали да се окане ђавоља посла и да остави на миру Божијег свеца, али је он продужио још више да хули на Бога и на свеца Његова. Не потраја дуго, кад, пуче гром и уби само њега усред радника, и сви остали остадоше неповређени. Велики страх обузе сву околину, и дуго се памтило и причало како пролазе псовачи и богохулници још на овоме свету.

Други опет тако исто погинуо је од грома што је исмејавао светог Илију, само на други начин. Једном човеку погинуо во од грома. Скупили се људи око мртвог вола, чуде се шта је било и ради чега је Бог попустио штету на тога домаћина. У то време пролази неки разуздан човек који је изгубио сваки страх од Бога и срам од људи. Он запита сакупљене људе шта је то било са волом? Домаћин каже да је погинуо од грома. А безаконик ће на то рећи: „то је њега убио свети Илија, него ти одмах да предаш суду светог Илију за накнаду штете, ако ти нећеш ја ћу га предати, мора он то да плати!“ Тако безаконик брбљаше и продужи пут даље. Тек што је мало одмакао, пуче гром и уби га на место. Поцрне сав као угарак. Плати му свети Илија и то одмах без суда.

Да се морални закон Божји не свети распуштеним људима они би се брзо позверили, и тешко би било добрим људима од њих. „Бог не плаћа сваке суботе“, али много пута плати одмах, не чека ни суботу.

Познавао сам једног великог богохулника, уза сваку речницу псовао је Бога. Тешко је било свакоме паметноме слушати његов погани речник. Није био све он за то крив: родитељи су га лоше васпитали. Но уз све то он је имао једну лепу врлину — био је милостиви човек, а Бог милостиве воли и милује. Одузео му је Господ сву децу. Он је много жалио за децом помрлом, и у тој невољи тргао се од зла, и у лепом покајању завршио је живот свој.

Тешко родитељима који своју децу не уче страху Божијем.

ГЕН. ДРАЖА МИХАИЛОВИЋ
"ЧИЧА"

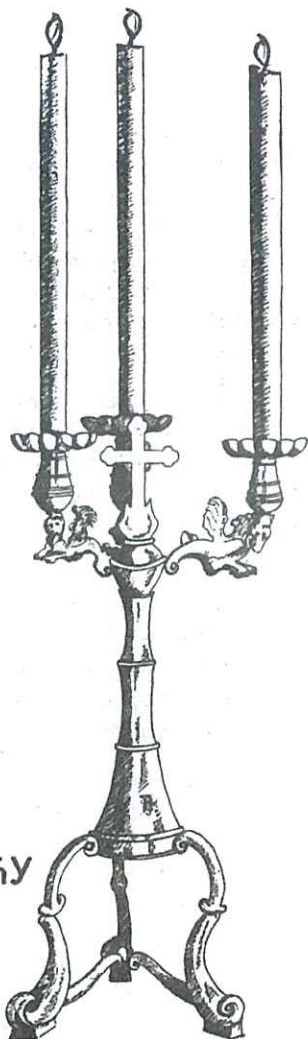
27 априла 1893 – 17 Јула 1946

ПАРАСТОС
ДРАГОЉУБУ МИХАИЛОВИЋУ
И СВИМ ИЗГИНУЛИМ
БОРЕЋИ СЕ
ЗА ВЕРУ И ОТЕЧЕСТВО

У НЕДЕЉУ 17. ЈУЛА 1988.

ПОСЛЕ ПОМЕНА БИЋЕ ДАЂА У ДОМУ

З У Б Љ О
В Е Ч Н А
С Р П С К И Х
П О К О Л Е Њ А !

РАЗЛИЧИТО СХВАТАЊЕ МИРА

Мир. Сама реч благотворно делује на човека. Он нас ослобађа од страха спољашног и унутрашњег. Али ипак нема мира без Христовог мира, јер његов мир није као мир што од људи долази. Од људи само стиже примирје да би се у њему спремило добро за будући немир. Мир који човек добије од Христа Господа је унутрашњи мир који се не може поредити ни са чим.

Данас када је човечанство и човека као јединку захватила паника највећи би му био спас да успостави мир са Богом, што би му донело унутрашњи и међусобни мир. Тада би га захватило блаженство и не би гледао у сваком човеку курјака већ брата.

После овог штурога увода осврнуо бих се на различито схватање мира у оквиру наше Цркве у Слободном свету. Пробаћу да будем непристрасан што је више могуће, а све у интересу истине, јер ће истина кад тада изићи на видело и победити, а кад она победи доћи ће и до жељеног мира у Цркви.

Српски православни народ, бар у Аустралији, је у већини да се успостави јединство Српске цркве. Но та маса нема снаге да дође до изражаја због пасивности. Можда је мало смело рећи, али верујем да је истина, да та маса и не размишља на којој би основи требало успоставити мир или јединство. Вођство Цркве осећа пулс народа, па више јавно и не иступа против супротне стране. Верујем да би и оно желело мир. Питаћете се, кад и народ и вођство желе мир, зашто се не успостави, и да нас Бог весели?

Народ стоји у исчекивању, док вођство осећа да се при помену српског мира и слоге јављају и други чиниоци, који нису део Цркве, али имају непосредног утицаја. Казаћете: увек је неко утицао на некога, али онај ко зна шта хоће нађе начина и снаге да се огради од спољних фактора? Да, али ти

спољни фактори створили су за ових четврт века међу вођама нове погледе и нове принципе, а који су у извесној мери пренешени и на народ. Посматрачу неће требати много да увиди стварно стање.

Срби у Слободној српској цркви желе да задрже статус кво, то јест да остане како је сада, што се може видети из Писма Митрополита Иринеја. Нека остане како јесте да би се стекло поверење једне стране у другу, до коначног успостављања јединства. Од Патријаршије се тражи скидање анатеме и благослов, иако се у прво никад није веровало.

Патријаршијска страна је задњих десетак година такође доста променила свој став према нама што смо у Слободној цркви. Да ли увиђају грешку, или је утицај млађих епископа у земљи и извештаји из Западних страна о правом стању који је противан оним првим, Бог једини зна.

Али опет да се вратимо спољним утицајима да би направили једно поређење и по могућности извели закључак. У отаџбини комунисти желе да Црква буде ствар прошлости и да се не види жива - да буде музејска ствар, што се види из писма епископа из Баната Амфилохија Радовића. Пошто Црква нема никакву заштиту од стране Државе, а поготову свештенство у колико није у Удружењу, они су се из вежбали у невољи да се сналазе како могу да би не само опстали, него да и оне који су млади приведу Цркви. Ти исти свештеници овде у емиграцији, а већина их је отуда дошла као свештеници, служе се истом тактиком по навици. Не сударају се ни ским по политичкој линији, због чега имају благонаклоност конзулата, што потврђују питања у коју цркву идеш, и тако су привукли махом млађу емиграцију. Њихов пак однос према Слободној српској цркви доста варира, зависно какав му је национални став и у каквој је средини одрастао. Кад се с њима приватно разговара већином се жале на моралне неподобности свештеника код нас, док јавно пред њиховим идеолозима критикују наш неканонски статус, а пред млађим политику. Према народу они

се опходе онако како процене да треба, слично као и у Југославији. Начелно се држе изреке: причај му оно што му је драго, да би га придобили. Уколико осете наше парохијане да су љути на нешто и да им се не свиђа, они то увеличају да би дошао код њих. Знају и да "србују" али без новије српске историје.

Изгледа да је сад код њих наступила нова тактика. Уместо судова пробати мирним путем привест све под окриље Патријаршије. При том рачунају на на изумирање, холидеје и нови прираштај који још није упознат са суштином поделе и њеним узроцима. Радујући се овоме они не схватају да би тиме посеekli грану на којој стоје, јер су они овде ослобођени притиска комунистичког захваљујући постојању Слободне српске цркве. Комунисти знају да је српски народ, бар верујући, антикомунистички, и ако би ови што су под Београдом јавно испољавали своју приврженост властима у Југославији, не би имали народа, као што ни Московити немају. Уколико не би било нас, него само да смо сви при "мајци Цркви" тек би онда дошао притисак, а народ и свештенство не би имали избора.

Због тога би било потребно мир градити на јеванђелским основама "да се не боји срце ваше" да ће неко некоме подвалити. Своје грешке да признамо, и ако их неко неће јавно рећи, нека макар с делом покаже да исправља што је учинио криво. Ако се Бога бојимо, ко нам онда ишта може? Ко нам је у стању да забрани да смо једно, али једно на доброј основи, на начин који би био на општу корист српске Цркве, а душманима на пропаст.

Помоз Боже да се Срби сложе !

јереј Драгомир Шиповац

Друго отворено писмо

господину Станету Доланцу, члану Председништва СФРЈ

Др ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ
Михаила Пупина 14, Земун Поље
11080 Земун
Београд, 6. априла 1988.

Београд

Драги Стане,

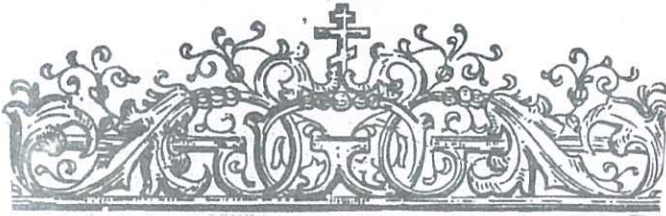
И последњу шансу си прокоцкао. Према Теби сам био више него сусретљив. Лијепо сам Ти оставио рок до Нове године да ми вратиш пасош. Додатно сам показао толику благонаклоност да сам Ти толерисао и наредна три месеца, колико си ме остављао без икаквог одговора. У својој наивности и добродушности надао сам се да ћеш се напокон уразумити.

Међутим, јуче сам добио пресуду Врховног суда Србије којом је потврђена Твоја одлука да ми се ускрати издавање путне исправе. Направио си велику грешку што ме у међувремену ниси ухапсио или ликвидирао. Због тога ћеш се сада горко кајати. Већ Те замисљам за неком политичком говорницом како цмиздриш и кукаш, како се попут Твог мезимца Душана Ступара кајеш због различитих злоупотреба службених овлашћења и криминалних радњи које си вршио у задњих двадесетак година.

На суду ћеш Ти, мој Стане, објашњавати како си организовао отмицу пуковника Владимира Дапчевића, како си читаву операцију извео у дослуклу са румунским социјалистичким властима. Образлагаћеш и зашто си организовао мафију да отме др Милету Перовића у Швајцарској, а да се босовима европског подземља исплати двеста хиљада долара из југословенског државног буџета за ту услугу. Очекуј и питање јавног тужиоца зашто је професор Вјенцеслав Ћижек, након што је отет на италијанској магистрали и јаким наркотицима успаван, па пребачен у Југославију, у истражном поступку два пута извођен на фиктивна стрељања.

Ипак, можда ће бити најинтересантије расвјетљавање околности убиства Стјепана Бурековића. Неки од твојих компаноа хтјели су да га живог доведу, али се то Теби и Твом најближем сараднику Јосипу Врховцу није нимало свидјело, па си ствари пресекао наредивши да се Бурековић убије, а главни заговорник отмице Павле Гажи смијени са свих функција. Тако си заташкавао корупционашку аферу у коју су до гуше умијешани Вања Шпиљак и Александар Броз опљачкавши више стотина хиљада долара разним проневјерама и манипулацијама. Да сте Бурековића жива довели и извели пред суд раскринкавање Шпиљкове и Брозове улоге никако се не би могло избјећи. Ти, мој Стане, тек треба да одговараш што си годинама смишљено и систематски заташкавао станице на Косову и Метохији. Оптужио си Ђорђа Мартиновића да се сам повриједио, иако су све расположиве чињенице свједочиле супротно. Заштитио си тако сестриће Синана Хасанија који су непосредно извршили тај стравични злочин над Мартиновићем. Сјети се како је само провидно изгледало Твоје објашњење да је Радомир Радовић извршио самоубиство јер је то доста честа појава у његовој породици.

Претпостављам да си те методе подметања и клеветања марљиво изучавао у Хитлер-југенду. Штета што си се 1943. године, кад је већ било потпуно јасно чијом ће се побједом рат завршити, преплашио упућивања на источни фронт, те одлучио да побјегнеш у партизане. Због сопствене ратне прошлости својски си се трудио да југословенски државни органи остану по страни од учешћа у испитивању дјелатности поручника Курта Валдхајма на балканском ратишту. Можда би за Југославију много боље било да си пао у руско заробљеништво као немачки војник, те у сибирским логорима искупио своју предану активност у Хитлеровој омладини.

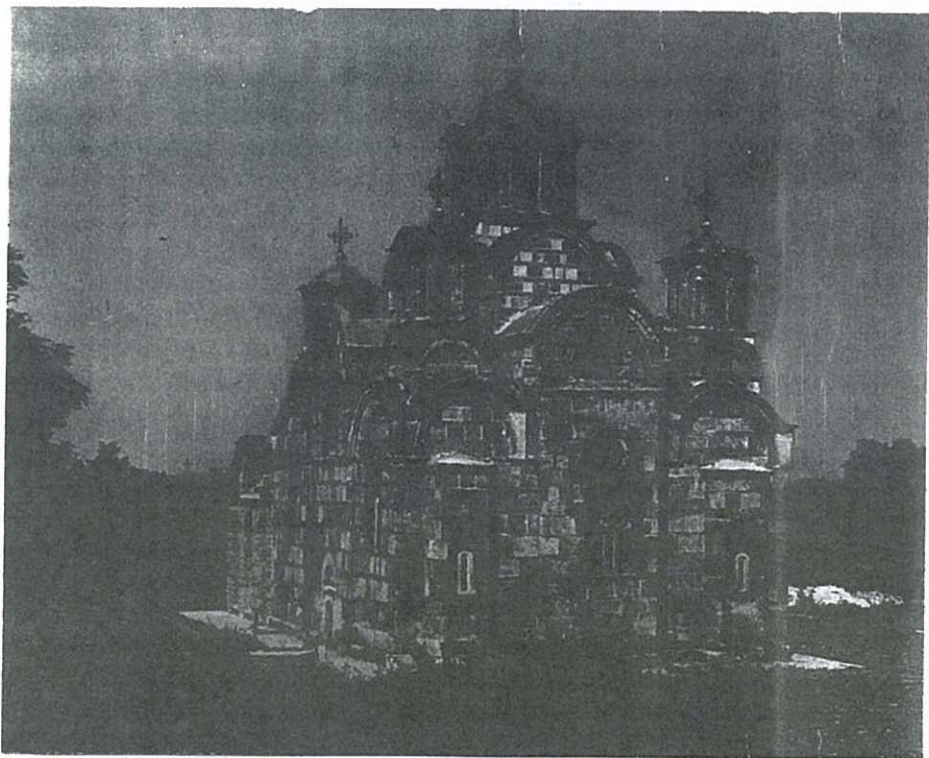
КРАЉ МИЛУТИН

После споразума са братом Драгутином, краљ Милутин је наставио борбу против Византије, ширећи се на југ. Освојио је Скопље 1282, које ће постати српска престоница, затим на исток до Брегалнице, на запад до Пореча, Кичева и Дебра, а на северу Видин. Византијски цар Андроник II видећи снагу Милутина склопи примирје 1299. и даде му своју кћерку Симониду за жену, а освојене земље на мираз.

У његово време Србија је доживела велики успон економије отварањем нових рудника сребра, олова и бакра. Захваљујући томе Милутин је подигао много цркава, за сваку годину владавине по једну, од којих су најчувеније: Бањска код Звечана, Грачаница на Косову, Старо Нагоричино код Скопља, Богородицу Љевишку код Призрена, Свету Тројицу у Скопљу, Св. Никиту у Скопској Црној Гори и Хилендарску цркву. У иностранству је подигао: у Слоуну три цркве, Серу једну, у Јерусалиму, у Цариграду манастир са болницом и школом за лечење, где је такође свакодневно дељена храна сиромашним.

1313 године дошло је до побуне сина Стефана, у жељи да преузме краљевство од оца Милутина. Буна је савладана и Стефан би ослепљен и послат у Цариград у заточеништво са женом и сином Душаном и кћерком Душицом. Захваљујући напорима свештенства дошло је после до њиховог измирења и Стефан добија за управу Будимље, у долини Лима.

Краљ Милутин је умро 1321 године у Неродимљу, на јужном крају Косова Поља.

МОНАСТИР ГРАЧАНИЦА - ПОГЛЕД С ОЛТАРСКЕ СТРАНЕ

ЗАПАЖАЊА ВУКА ДРАШКОВИЋА У АУСТРАЛИЈИ

Крајем фебруара месеца ове године допутовали су у Аустралију архитекта Бранко Пешић и књижевници Вук Драшковић и Данко Поповић. Циљ им је био да сакупе што новца за храм Светог Саве што се гради на Врачару. Са том мисијом су стигли и у Мелбурн, где су одржали два предавања. Мој утисак са оба предавања није био најлепши. Много сам више очекивао, јер су говорили више о прошлости него о садашњости. Чак се више може прочитати што су тамо писали него што су овде рекли. Да ли је то био договор пре доласка овамо или пак нешто друго не могу знати. Такође сам приметио

... из Слободних цркава више дошли да чују та
... српска књижевника.

Али да пређемо на утиске. У листу "Православље" уредник је прво разговарао са Пешићем. Ако се пажљиво прочитају питања Уредника Јанковића, видеће се са колико злобе говори о нашој цркви-коју назива организација. Одговори Пешића су на висини и не би имао ништа да замерим, само бих га похвалио што се критички осврнуо на једну од репортерки која како каже пише исто што и усташке новине.

Одговор Вука Драшковића у истим новинама је необична и смела констатација српског народа по читавом свету. Навешћемо одломке из разговора:

Чиме сте се руководили прихватајући позив за скупљање новца за храм на Врачару?

Храм Светог Саве гради се сад и никад више у српској историји. Наравно да сам био почастован позивом из Аустралије, али сам, пре свега, био постићен. Зашто постићен? Зато што припадам најгорој и најмање светосавској генерацији Срба от-како Светосавље постоји. До мог рођења, а рођен сам 1946, наше цркве, наши манастири, нашу културну баштину и споменике рушили су, палили и пљачкали Турци, Арнаути, латински крсташи, хрватске и муслиманске усташе, разне туђе војске. Некако мојим рођењем, започела је "револуционарна ера" када су се Срби латили послова које су до тада искључиво обављали српски душмани. Срби су у спаљене српске цркве спраћали овце и говеда. Срби су критиковали српску историју, сатирали српску традицију, забрањивали крсне славе и обичаје. Срби су минирали српску цркву у Ђаковици, где су били сахрањени костури српске деце помрле од глади, у Првом светском рату, у Албанији. Срби су наредили да се, од цигала те цркве, саграде јавни клозети у Ђаковици... То и такво поколоње српско добија у задатак да зида храм Светог Саве највећу на свету сакралну грађевину православља!

Како да не будем постиђен?

С обзиром на живот и дело Св. Саве које сте тако добро проучили, да ли је могао бити примернији знак захвалности српске своје првом светитељу и просветитељу?

Растко-Сава Немањић је био највећи наш светитељ и просветитељ, већ и највећи помиритељ. Нема тако грандиозне цркве, библиотеке коју он не заслужује. Самим храмом, као грађевином, ми се, не можемо одужити ничему и никоме, ако наставимо да режимо једни на друге из својих ратних, класних, провинцијских, идејних, црквених и осталих српско српских ровова. Шта ће нам храм Светог Саве, ако српски национални и духовни простор у Југославији остане и разједињен и незаштићен од погрома скрнављења и новог парцелисања. Ако наши универзитети и даље буду школовали стручњаке Американцима, Немцима или Французима. Ако два милиона Срба расутих по белом свету не стекну гаранције да се са својим капиталом и својим знањем могу вратити у Отаџбину, без ризика да их овде ислеђују и затварају, па ма какво њихово политичко уверење да је...

Ви сте дошли некако рањена срца: да ли је затајило српско гостопримство или је у питању не слога?

Српско гостопримство нигде није затајило. Ту рану коју спомињете, скривила је српска неслога. Фатум Косовске вечере, који нас, чак и тамо, прогони и раздире. Делимо се најпре на Југословене и Србе, али тако као да су то два душманска табора. Делимо се потом, на Србе који иду у цркву и Србе који тамо не иду или бар не иду редовно. Па се делимо на Србијанце, Црногорце, Босанце, Личане и на Србе који посећују Отаџбину и Србе који не смеју да је посете и којима су ови први, што иду сумњиви. Даље се делимо на Србе...е, та подела је најболнија. Најрадије би да о њој и не говорим. (Мисли на црквену поделу)

Догодило се, значи, да сте се и поред све организације и љубазности Ваших домаћина, ипак, непријатно осећали?

А како сам се могао и осећати? Потиштено, разочарано. Морам међутим рећи да сам се и обрадовао сазнању да та црквена подела у Аустралији стоји на стакленим ногама и да је огромна већина нашег народа не одобрава. Поделу одржавају у животу појединци, ван Цркве, који из раскола и не слоге српске, извлаче лични профит, било да увећавају банковни konto или у нашој емиграцији и овде, код куће, освајају неке престижне положаје.

Која би нам порука Светог Саве данас била најпотребнија?

Да се, као народ, ујединимо, опаметимо и дозовемо. Ако ништа друго, да ми не радимо оно што се, без нас, ни наш непријатељ не би усудио.

Ето тако Вук приповеда о нама, и изгледа да нас је добро оценио, боље него ми сами себе што знамо и што схватамо да јесмо.

ТАНКДУШИЋ

Ако изустиш што си заустио,
кажем ти поштено ко брат брату,
наћи ће ти девету кожу,
пући ће ти сказа и спаченије,
више ти неће ништа помоћи,
ни одлажење под Острог Светом Василију
ни врачевима Кузману и Дамњану,
ни у Жребаоник Светом Арсенију,
ни под петрахиљ Светога Петра,
ни гроб Свете Цекле, ни девесиље,
ни држање масла, ни појање дјенија,
живот ти неће више ништа требати,
ако немаш шта друго...

Матија Бећковић

НЕВЕРНИК И ХРИШЋАНИН

Неки неверник рекао је једног дана свом познанику хришћанину како ће се грдно преварити, а ко је загробни живот измишљена прича. На то му је хришћанин одговорио: "Е, мој јаднице, колико ћеш се ти више преварити, ако пакао заиста постоји".

Чувени француски филозоф Паскал рекао је: "Ако ми милио разлога говоре у прилог атеизма (безверја), а само један у прилог постојања пакла, разум захтева да поступим онако као да пакао доиста постоји".

ВОЛТЕР И ЊЕГОВА ДВА ПРИЈАТЕЉА

Волтер је био безбожник и покретач социјалистичке револуције у Француској, и као такав велики хулитељ вере. Он је једнога дана имао као госте на вечери два своја пријатеља једномишљеника: Аламберт и Дидро. За време обеда ови су водили безбожничке разговоре. На то им је Волтер, кад су лакеји послушници при обеду изишли, упутио следећу молбу:

—Немојте, молим вас, такве разговоре водити пред лакејима; сачекајте док изиђу. Јер ако би они своје владање управљали према оваквим разговорима, сигуран сам да би нам ноћу одрубili главе.

А у једном свом писму Волтер је написао ово: "Кад бих био владар, не бих у својој околини трпео безбожне људе, јер би они били у стању да ме отрују, првом приликом, чим би им то њихов интерес налагао".

ХОТЕЛИЈЕР И ПРИЗНАНИЦА

Један француски сенатор закупи апартман у једном париском хотелу. Власник хотела затражи да му се погођена сума одмах унапред исплати. Сенатор пристане и плати. Кад је примио новац, власник запита сенатора да ли му је потребна признаница на плаћену суму.

- Ако верујете у Бога, признаница ми није потребна, одговорио је сенатор.

- А зар ви озбиљно верујете у Бога, запита га иронично хотелијер.

- Сасвим озбиљно. Ја мислим да и ви верујете, одговори му сенатор.

- Не, ја не верујем, изјави хотелијер.

- У том случају дајте ми признаницу, јер људи без вере врло често су без савести, рећи ће сенатор.

ШТА МЕЊАТИ У УСТАВУ СФРЈ

ВУК ДРАШКОВИЋ, НА ДИСКУСИОНОЈ ТРИБИНИ УДРУЖЕЊА
КЊИЖЕВНИКА СРБИЈЕ, 15.2.1988.

Устав СФРЈ од 1974. године такав је да би га се готово у целости, морала одрећи свака држава, ако претендује на то да буде суверена, демократска и писмена.

Југославија је, тим Уставом, разбуцана на патуљасте и међусобно завађене државице, од којих свака, сем Србије, има декларативну меницу суверенитета али меницу која је без економског, историјског или међународног покрића, и која се наплаћује насилнички и по цену цивилизацијског пропадања.

Забранивши непосредне изборе за све носиоце власти и јавних функција и прогласивши Савез комуниста за једину, и малтене, вечну владајућу странку, тај устав је - по мом мишљењу - алхемијска алијанса средњег века и најортодоксније тоталитарне теологије.

Сви ти антицивизацијски принципи одевени су у један непостојећи језик, који су смислили творци тога Устава, језик незнања и замагљивања, језик неписмен и рогобатан, језик лишен сваке лепоте, јас-

ноће, сажетости и свог природног значења.

Поред свега овога, што омогућава и појединачни и породични и национални напредак у Југославији, што узрокује незауостављиве процесе и материјалног а и културног и сваког назадовања, Устав од 1974 год. посебно је наметнуо још неколико данака српском народу и у највећем делу Југославије, буквално, угрозио и његово биолошко постојање.

Не само Косово и Метохија, већ и Славонија, Далмација, Босна, Лика, Херцеговина, Кордун и Банија — остану ли на снази "темељни принципи" Устава — биће етнички очишћени од Срба најдуже за наредних двадесетак година. Источну половину Црне Горе поплавиће Шиптари, а западну, чим је лише српског залеђа у Херцеговини, барјаци уније и црвеног хрватства којима се, поодавно, а од 1974. нарочито, припрема дочек на Цетињу и Титограду. О судбини пак Македоније, чији су властодржци анектирали српски средњи и нови век и протерали отуда сваку успомену на "српске окупаторе", не смем ни да размишљам: тај на странпутицу доведен народ, који за запада потискују Шиптари а на истоку чекају Бугари, никад није био у таквој агонији и безизлазу.

Ако је све тако, а тако јест, како онда да Устав дотерујемо и поправљамо? Све, чини ми се, упућује на само један закључак: да тај Устав, из темеља, променимо.

Непосредни и тајни избори, са најмање три кандидата; загарантовано изборно право, и активно и пасивно, свим пунолетним грађанима Југославије, без обзира на његово политичко убеђење, националну или верску припадност; одузимање вечног мандата било којој партији или појединцу; пуна равноправност свих грађана, па самим тим и народа; укинута национални кључ и политичку или идеолошку подобност при одабиру кадрова и успоставити принцип избора оних који се на јединственом тржишту и у слободној утакмици идеја, култура и капитала покажу као најбољи и најспособнији: то су — по мом мишљењу —

само нека од начела на којима би нови Устав морао да почива.

Да ли ће економски систем земље бити утемељен на друштвеној својини или на друштвеној и приватној, а и државној и задружној или још неком другом облику власништва - о томе морају одлучити научници. Политичку олигархију и нациократију апсолутно лишити права и моћи да влада привредом културом и науком.

Потребно је, сматрам, основати и јединствено министарство правде за целу федерацију, неподложно притисцима и диктату републичких и локалних самоуповљеника. Све судије да бира и разрешава Скупштина Југославије, а заклетву да полагају пред шефом савезне државе.

Предлажем, надаље, да Устав прокламује неутралност југословенске федерације према војним блоковима и политичким пактовима света, што претпоставља и - иступање Југославије из такозваног покрета несврстаних.

Од конференције у Београду 1961. године, када је покрет несврстаних и основан, почиње фатално удаљавање Југославије од Европе и наше сврставање уз многе феудалне тираније и тиране у Африци и Азији. Мегаломански апетити светског лидера (мисли Тита) присилно су нас пријатељили са антицивизацијским режимима Ахмеда Сукарна, Иди Амина Даде, Хаила Селасија, Мобуту Сесе Секо Кукумбенду Вазабанге, Џафера Нимеирија, или Бокасе - цара људождера. Наша свест и подсвест терорисана је канонском крилатицом да ти и такви деспоти представљају 'савест човечанства' и свака јавна сумња у то проглашавања је за јерес и светогрђе. Дипломатски и економски, а иза тога и културни и морални загрљај наш с светским средњим веком, неминовно је доприносио и економској, духовној и моралној феудализацији Југославије. Помама офанзивног и нетолерантног ислама у Босни, на Косову, у Санџаку или Херцеговини, повампирење шеријатске традиције и џихад стратегије о стварању исламске државе на Балкану, најди-

ректније се ослања на сврстаност несврстане Југославије уз такве фанатике мухамеданства као што су данас, рецимо, имам Хомеини или вођа либанске џамахирије Моамер ел Гадафи. Њихов капитал и њихови прсти итекако подстичу исељеничке караване и егзодус Срба у Југославији.

Идеал наше државе мора бити сврставање уз најдемократскија и најпрогресивнија искуства и праксу света, а неутралност од војних и сличних алијанси, какву у Европи држе Швајцарска и Аустрија. Идеал наш, наравно, мора бити и неговање економских и духовних веза са свим народима и државама, у грађама наших могућности и нипошто на штету демократских и цивилизацијских тековина југословенске суверености.

Шиптарској, бугарској, мађарској, румунској, италијанској и осталим националним мањинама у Југославији, нови Устав мора загарантовати сав посебна права која српска, хрватска, словеначка или Македонска мањина ужива у Албанији, Бугарској, Мађарској, Румунији, Италији или Аустрији (...)

Сходно томе, императивна је - сматрам-потреба да нови Устав укине обе аутономне покрајине у Србији и подведе их под пуни суверенитет српске, самим тим и југословенске државе.

Предлажем, такође, да нови Устав загарантује културну и територијалну аутономију Срба у Хрватској као и исту и такву аутономију Срба и Хрвата у Босни и Херцеговини.

Таквим решењем не би се дирало у постојеће републичке границе.

Друга је могућност, пак, да западне границе Србије буду одређене према начелима историјског и природног права, држећи се етничке карте од 6. априла 1941 године. Зашто баш од тог датума? Зато што су усташе, који су били припадници хрватског и муслиманског народа, у рату починили геноцид над Србијом у тим крајевима и што, у случају дефинити-

вног разграничења са српском државом, Хрвати и муслимани, ни данас нити било кад у будуће, не могу и не смеју да извлаче ма какву, а посебно државну, корист из трг великог злочина.

Ово друго решење би, вероватно, водило распаду Југославије и зато га, за сада, и не препоручујем. Нађе ли се, међутим, било када Југославија пред исходом развода и коначних подела, српски народ је - верујем - далеко од помисли да прихвати Дрину за своју границу на западу.

Не грешим, чини ми се, ако кажем да српски народ не жели и неће такву поделу и ломове. Грешим ли, пак, ако кажем да, истовремено, српски народ не жели, нити има право нато, да било који народ силом задржава у Југославији, али да има право да, унапред, упозори све авантуристе и заљубљенике у одцепљење да деобе не би биле обављене ни према оној мапи из 1943. ни овој из 1974. године ?!

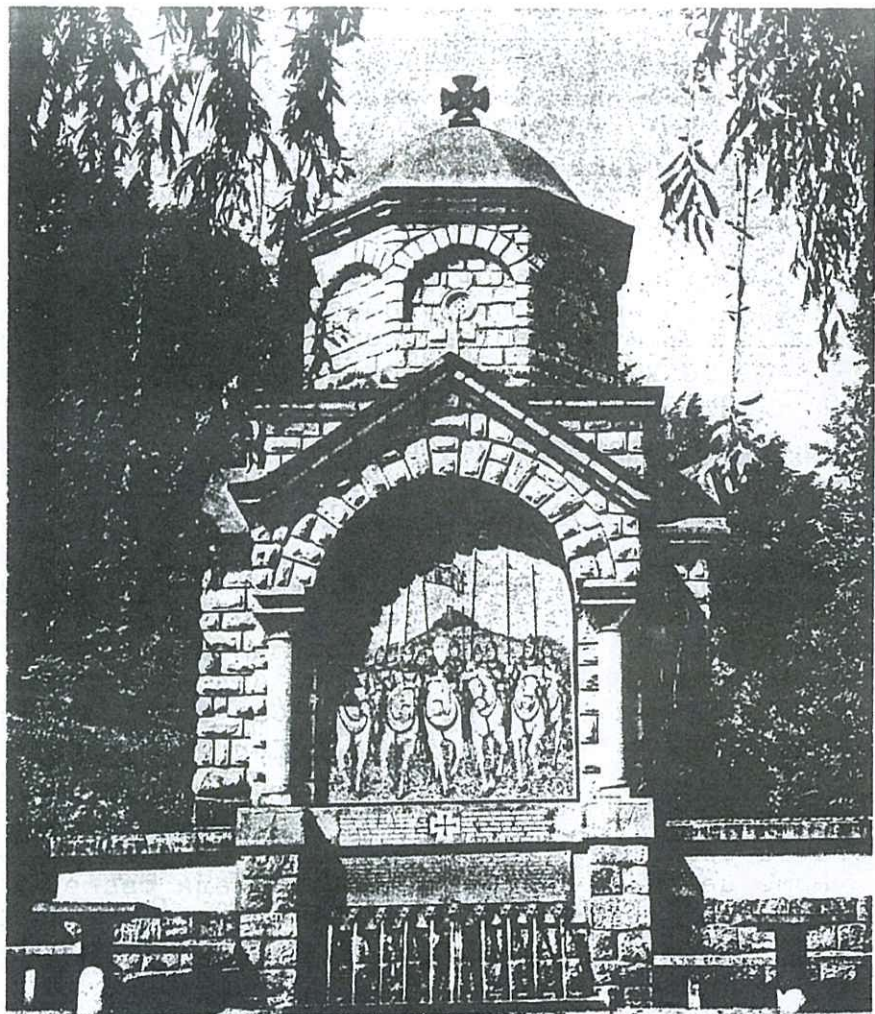
Лично, упркос свим разочарењима, верујем у будућност Југославије, али једино као демократске, европске и неутралне државе. Само у таквој Југославији могуће је - по моме мишљењу - цивилизацијски решити не само економски колапс већ и свачије национално питање, дакле и српско, које је најболније и по опстанак федерације најопасније.

Предлажем, на крају, и то да, по хитном поступку, буде укинут Закон о заштити имена и дела Јосипа Броза, јер је незамислива слободна расправа о измени основног закона државе у чијем је стварању став Јосипа Броза био пресудан, уколико грађанину за изречену мисао, било коју мисао, прети опасност од кривичног прогона.

Хвала на пажњи.

Надам се да сте пажљиво прочитали овај чланак, а који доносим ради малобројних који сумњају у Вука и његову борбу за Српство. А ја кажем: такви нам се хиљадили.

о. Драгомир

Код манастира Трноше у Србији налази се капела у спомен на старог Југ-Богдана и девет Југовића. Прву чесму је по предању подигао Бошко кад се са Косова врати рањен. Пре двадесетак година капелу је преуредио игуман Трноше Антоније. На слици се види Југ-Богдан и синови на коњима крећу у Косово а испод слике се виде чесме у облику лављих глава из којих увек тече девет млазева воде.

ГДЕ СМО СА САЛОМ

Признајемо, нисмо одржали обећање да Видовдан прославимо у нашој сали. Разлог је вишеструк. Први је што се радови изводе добровољно, а добровољаца нема пуно. Такође се дуго чекало да инспектор прими греде за патос, скоро пола године.

Морамо вам такође саопштити о променама. Управа је одлучила да од раније предвиђене кухиње направи мању салу, а кухињу и бар да премести на улаз велике сале. Тиме би умањили величину сале, и имали би још једну за мање потребе.

Стакла су постављена на прозоре и сад се поставља патос, а онда следи: канализација, електрика, плафон, главни улаз и остале ситнице које узимају времена.

Над смо код сале, дао бих за пример једног чичу. Пре три недеље упита ме после службе чича Живадин да ли неко ради на сали. Одговорих му да се ради и суботом и молећи Бога Недељом. "Морам свратити, рече чича, и однети им нешто да попију, кад не могу њима да се придружим радом". После сам сам себи говорио: "То су Срби старог кова. Док су могли радили су, сад и ако не могу да раде, занимају се шта се ради, тако ће својим доласком подићи морал радницима".

Сала је браћо свих нас, и сви ћемо да је користимо и њоме да се поносимо. На њој се ради сваке суботе и Недеље од 9-5. и свака помоћ је добро дошла. Пожељно би било да свако узме учешћа на градњи: неко радом, неко новчано, неко да почаст радинике, а ко не може ни једно нека дође и види како се ради.

Ако желите више сазнати о радовима назовите Марка Милекића, који је претседник Грађевинског одбора на телефон: 459 4673.

Ја знам да је најлакше другоме препустати сву бригу око рада и помагања, али је истина да се боље осећа онај који ради и помаже. Зашто? Зато што је сала црквена грађевина, а ко цркви даје и за цркву ради њему је благословен сваки рад.

о. Драгомир

КАКО СЕ ВРШИ ИЗБОР АРХИЈЕРЕЈА У КОМУНИСТИЧКОЈ ЈУГОСЛАВИЈИ

Многи сте од вас читали од Вурдеђе књиге под називом ОБЕЗГЛАВЉЕНА СРПСКА ЦРКВА. Неки нису, а неки знају и без читања. Пошто се ове године на вршава 30. година од доласка на трон патријарха Германа, пренећемо вам у наставцима о систему избора за епископе, а и о избору и делу Германа. Уједно би напоменули сад, да је начин избора за патријарха промењен. Раније су учествовали приликом избора игумани манастира и други достојници, поред епископа, док је сада правило да патријарха бирају и гласају искључиво епископи.

Званичну листу кандидата за Архијереје води Св. Арх. Синод са које Св. Арх. Сабор, када укаже потреба, врши избор Архијереја.

Листу кандидата шаље Св. Арх. Синод на сагласност савезној Верској комисији, која ставља забрану (вето) на имена кандидата, који нису у вољи комунистичком режиму. Имена кандидата под комунистичком забраном не узима у обзир Св. Арх. Сабор код избора Архијереја. Наводим случајеве који су ми познати, а за које је Верска комисија ставила свој «вето» тј. који су на црној комунистичкој листи: архимандрит Методије Муждека (године 1956), архимандрит Доментијан Павловић и архимандрит др. Јустин Поповић.

Против избора садашњег епископа шабачко-ваљевског **Јована Велимировића** савезна Верска комисија стављала је свој вето три пута: године 1957, 1958 и 1959. Тадањи председник савезне Верске комисије Добривоје Радосављевић отворено је рекао члановима Св. Арх. Синода: «Нема га у нашем друштву, не види се са народним властима». Од тога времена, тадањи ректор Богословије св. Саве, архимандрит Јован Велимировић почео је поправљати своје односе са «народним властима». Крајем фебруара 1960, тј. пред заседање Св. Архијерејског Сабора (јуна 1960), позвао је Иса Јовановић, председник Верске комисије за НР Србију, архим. Јована Велимировића и после дугог разговора («положеног испита») саопштио му: О овоме што смо говорили не знају Ваши црквени фактори, али можете слободно рећи да ће државне власти поздравити Ваш избор, и то искључиво за епископа шабачко-ваљевског. Приликом посете, дана 11 марта 1960, коју је учинио Патријарх Герман, председнику савезне Верске комисије Добривоју Радосављевићу, овај му је саопштио: да од стране државних власти нема запреке да «ректор Велимировић буде изабран за епископа». И доиста архимандрит Јован Велимировић бива изабран за епископа шабачко-ваљевског дана 13 јуна 1960.

Износим још један конкретан случај, ради бољег увида, како се данас врши избор Архијереја у Југославији. Неколико дана пред Ускрс године 1961 (тј. пред мајско заседање Св. Арх. Сабора исте године) дошли су «у посету», по налогу Блаже Јовановића председника владе НР Црне Горе, код Патријарха Германа тадањи председник владе НР Црне Горе Милан Вукасовић и тадањи председник Верске комисије Божо Мартиновић. У њихову част приређена је вечера у Патријаршији, којој су присуствовали и чланови Св. Арх. Синода. За време вечере делегати владе НР Црне Горе саопштили су Патријарху Герману и члановима Св. Арх. Синода: да је влада Црне Горе вољна да се попуни митрополитска катедра, да би она желела да то буде прот. Тома Дајковић за кога влада сноси пуну одговорност, док ни за једнога другог не би могла преузети гаранције. После овога разговора, прот. Тома Дајковић бива изабран за митрополита црногорско-приморскога, на заседању Св. Арх. Сабора од 9/20 маја 1961. (Систем избора као у Политбируу).

Сви млађи Архијереји изабрани су уз «благослов» Верске комисије. Сви су они претходно морали доћи на поклоњење комунистичком режиму (неко код Верске комисије, неко код УДБ-е, неко код С. К. Ј.), да би «расчистили политичке рачуне» и дали изјаву лојалности. То важи за Њихова Пеосвештенства Андреја Фрушића, Стефана Боцу, Саву Вуковића, Данила Дајковића и друге. То су ђаволске иглене уши кроз које мора проћи сваки Архијереј. Друго је питање да ли се сваки од њих придржава датог обећања. Рекао бих, хвала Богу, да их има више, који су одмах окренули леђа режиму и изнуђеним обавезама.

Пошто знадемо да се данас у Српској цркви долази на положаје, само уз сагласност комуниста природно је, да ми слободни Срби такве Архијереје не можемо прихватити за своје Архијереје у слободи, тј. да нећемо да у нашем верском животу имају прсте комунисти. Нисмо признали Гермогена и Мифку, које је Српској цркви натурсио Анте Павелић, не признајемо «македонствујушче» владике Доситеја, Климента и Наума, па нећемо ни Ластавицу, Оцокољића и Удицкога за чије је изборе дао сагласност Јосип Броз Тито.

Желим одмах да се оградим, да не би учинио неправду извесној Господи Архијерејима, који својим верским, моралним и националним квалитетима заслужују највеће поштовање и признање, иако су изабрани уз сагласност Верске комисије. Ми слободни Срби не признајемо у Отаџбини само оне Архијереје, који су изабрани уз сагласност Верске комисије, а који после избора нису својим радом пружили поуздане доказе да су верни синови своје светосавске Цркве и свога Народа. Такви су двоструки хероји, њих има како што сам већ изложио, и молимо се Спаситељу, да се умноже!

Драгољуб Вурдеља (1964)

ВАСКРС У КАЛТОНУ

Кад год долази неки празник човеку затрепери душа, али никад као за Ускрс и пред Васкрсење Господа Христа. Можда томе расположењу доприноси и Часни пост, који постећи окајавамо своје грехе— и своје и туђе. Сећамо се тада страдања Христових која је претрпео ради нас и ради нашег спасења али при помисли на Васкрсење обузима нас чудновата радост. Мора да је из тога осећања потекла изрека: Христос воскресе - радост донесе!

Чини ми се да ово осећање Васкрсења и побожности је дошло до изражаја код свих Срба, и није одавно као ове године. Чудан је српски народ. Он ти је као Кочићев Давид Штрбац са дванаест ћоша. Никако му у крај стати нити га усмерити. Можда у

Бора Цветановић са кћерком на Врбицу

тој чудноватности и лежи опстанак његов и поред свих зала. Однос Срба према својој вери је такође приметљив. Некад све даде од себе за Бога, веру и Цркву. Некад је бунтован и разарачки, а опет некад кротак и богобојажљив. А да и не говоримо о инату и пркосу.

Размишљајући на Васкрсеније кад сам се вратио кући колико је народа било, помислио сам: овај је Васкрс за Србе био духовни догађај. Нешто се у Србима пробудило — као да су њихови претци на не исказани начин кроз њих завапили: Оче сагреших и Небу и Теби, прими нас као једног од најамника.

Изгледа код Срба долази до схватања вредности. Као емигранти дошли смо сиромашни и жељни правде земаљске. У овој богатој земљи дали смо се свим бићем на стицање земаљског блага, а и државна је правда задовољавајућа. Услед тога смо заборавили на други део себе, на своју душу. Десило нам се као мудрому цару Соломону, који је задобио благо и богатство какво би човек пожелети могао: новац, куће, уживања, жене, вртове — али му се све згадило и назвао је то таштином, или муком духу. Тада је разумио да је бити са Богом највећи дар и задовољење духа и душе. Чини ми се да и Срби увиђају шта је мука духу, а шта вредност духа.

Подржи нас, Боже, и укрепи да би опет били твој народ!

КАКО ТИ БИЛО
НА ОВОМ СВЕТУ,
САЧУВАЈ ВЕРУ
УВЕК У ЦВЕТУ.
У ЊОЈ ЂЕШ НАЋИ
ВОЂУ И СПАСА,
И МЕЛЕМ ДУШИ
САМРТНА ЧАСА.

Чика Јова-ЗМАЈ

ДРАГОМИР СЕКУЛИЋ

У среду 13. марта ове године испустио је своју племениту и на-паћену душу српски родољуб и верни члан наше Слободне српске православне црквено-школске општине Св.Саве у Калтону и највећи дародавац исте Драгомир Секулићу 68. години живота.

Покојни Драгомир је рођен у српској Шумадији, и као дете од своје три године остао је сироче без родитеља. О њему као детету старао се деда, који му је у свему надокнадио губитак родитеља. Дао му је неизмерно поштење и љубав према старијима, тако да је свуда служио за пример. Мобилисан је 1941 и служио је у ауто командној јединици. Заробљен је као и многи његови другови и одведен у немачко заробљеништво, где је провео пуне четири године радећи по разним фармама код Немаца. По завршетку рата одбио је да се врати у своју поробљену Отаџбину, која је тада пала у комунистичко ропство замењено нацистичким. Емигрирао је у Аустралију и ту је радио тешке послове као и многи од нас. Највише се задржао радећи на Викторијској железници где је и дочекао своју заслужену пензију. На послу је био више него ревносан, тако да су га сви његови послодавци ценили и врло често истицали за пример другима. Ту је на томе послу задобио тешку телесну повреду од које је после цео живот патио, и најзад се упокојио 13. марта ове 1988 године. Испустио је своју племениту душу свестан да ће му за његов христољубиви рад на овоземаљском животу Господ Бог подарити рајско насеље у Небеској Србији. Иза себе оставио је своју уцевењену супругу Магдалину да за њим вечито тугује.

Ми чланови и парохијани наше цркве у Калтону са нашим свештеником оцем Драгомиром Шиповцом, молимо се Богу да му подари рајско насеље у Небеској Србији и нека му је лака ова Србима пријатељска земља, а супрузи Магдалини искрено саучешће. Д.В.

ДОБРОВОЉНИ ПРИЛОЗИ

ОД 6.МАРТА ДО 6.МАЈА 1988.

Илија Петровић	---- 70.-	Данко Ћосић	----- 20.-
Р. Машић	----- 10.-	Јула Кончар	----- 10.-
Нада и Весна Данић?	5.-	И. Петровић	----- 10.-
Јула Кончар	----- 5.-	Младен Младеновић	- 20.-
Р Тодоровић (Сеља)	- 10.-	С.Цвикић	----- 50.-
Јован и М.Пјевач	-- 10.-	Петар Маљковић	---- 20.-
породица И Ђукић	-- 10.-	Марко Бањанин	----- 20.-
Лабуд Ивановић	---- 20.-	Манојло Поповић	--- 20.-
Душан Зечевић	----- 50.-	Милан Станић	----- 10.-
Р. Варагић	----- 5.-	М Марић	-----100.-
Др.С.Филиповић	---- 30.-	Милан Илић	----- 5.-
Милан Кнежевић	---- 10.-	Жарко Сретеновић	-- 50.-
Тома Влаховић	-----100.-	Предраг Дупљанин	-- 20.-
Виљко Цвијетић	---- 10.-	Чедомир Оклобџија	- 20.-
Зоран Краварски	--- 20.-	нечитак потпис	---- 10.-
Раде Оклобџија	---- 20.-	" "	-- 20.-
Станиша Грујић	---- 5.-	породица Кљајић	--- 20.-
Михаило Томић	----- 10.-	Радисав Богићевић	- 10.-
Драган Контић	----- 5.-	С. Матић	----- 10.-
Слободан Филиповић	- 20.-	Јесика Козић	----- 10.-
Иван Дуловић	----- 10.-	М. Ђорђевић	----- 10.-
Петар Поповић	-----100.-	Б. Кујовић	----- 40.-
Панић	----- 7.-	Драгољуб Стаменковић	20.-
Вангел Спасовски	-- 10.-	Александар Миља	--- 5.-
Спаса Јокић	----- 10.-	Милан Кнежевић	---- 5.-
С Лалић	----- 10.-	Р. Глоговац	-----500.-
Рашо ?	----- 10.-	М. Глоговац	-----100.-
Душан Јовановић	--- 20.-	А. Јакшић	----- 10.-
Радивоје и Ј.Ристић	20.-	Вит. Јевремовић	--- 10.-
Р. Јевић	----- 50.-	Драгољуб Карић	---- 50.-
Бранко Ђорђевић	--- 20.-	Милош Вукчевић	---- 20.-

ПРИЛОЗИ ЗА 'СВЕТОСАВНИК'

Радмило Б.Живковић	----- 5.-
Милан Цимбаљевић	----- 10.-
Даринка Милојевић	----- 10.-
Др.Слободан Филиповић	--- 10.-
Раде Петровић	----- 10.-
Милинко Павловић	----- 20.-
Милан Кљајић	----- 10.-

The Sun, Thursday, April 28, 1988

● Mr Feldman meets the Yugoslav brothers, Marko (left) and Toma Banjanin who were in the resistance group that rescued him in the war.

Major bid to find 'pals'

FRIENDSHIPS made during times of war are rarely forgotten.

Former US army major Richard Feldman, visiting Australia this month is spending his time catching up with friends who, in World War 2, saved him from the Germans.

Yesterday the retired fighter pilot, who spent 20 years in the US airforce, said he was looking up men and women who had helped save his life in the hills of Yugoslavia in 1944, along with 500 other American soldiers.

Mr Feldman said they were hidden in the mountains by the resistance movement of General Draza Mihailovic, in what is now recognised as the largest rescue of Allied troops from behind enemy lines ever undertaken.

Mr Feldman has spent this week catching up with Melbourne's Serbian community and renewing friendships with people he had not seen for 44 years.

"There is something about me, that when someone has saved my life, I feel I owe them an

eternal debt of gratitude and I have devoted my life to that", he said.

Mr Feldman is president of the National Committee of American Airmen Rescued by General Mihailovic and recently had the classified information on the general released and had the US Government recognise the general as a hero.

"When our 10 man crew bailed out over Yugoslavia, the Germans gave Mihailovic's Chetnik forces an ultimatum.

"They were told to hand over 10 US airmen or have a village with 200 women and children burnt to the ground.

"They refused and the village was burnt — you don't forget something like that easily," Mr Feldman said.

Мајор Фелдман је један од оних што не заборављају ју доброту. Са Србима је марширао на АНЗАК паради у Канбери и у Ст. Албансу држао предавање.

НОВА КЊИГА

У издање ове црквено-школске општине објављује се врло поучна и корисна књига ОСНОВА ВЕРЕ. У њој ћете наћи основе веронауке са врло разумљивим за свакога објашњењима. Поред основног увода о вери налази се Библијска историја Старог и Новог завета; живот првих хришћана, страдања и гоњења од стране Јевреја и Римљана; краћи историјат Срба и њихово примање хришћанства; о Светом Сави, Цару Лазару итд.

Књига има 154 странице величине 21. са 15.цм.

На корицама је српска тробојка.

Продаје се по минималној цени од \$ 5.00 само да се покрију трошкови.

Уколико пак нека црква жели да купи више од 10. књига добиће попуст 20%.

Сматрамо да би сви требали имати ову књигу, једни да се подсети а други да што више науке о вери.

ОСНОВА ВЕРЕ

1988

СЕДАМ ПРУТОВА

Имао отац седам синова, седам свађалица. Час по час па се здрпе, препиру се, свађају се, гложе се. И кад немају важна узрока, а они око какве ситнице, тек само да не буде онако како је лепо и Богу мило. Гложећи се тако, занемарише сав кућни посао и све им пође натрашке.

Било је себичних и опаких суседа, који се радуваше томе трвењу и назадак њихов окреташе на своју корист. Та лако је било грабити онде, где нема ко да чува, јер чувари морају међу собом да се свађају.

Отац њихов забрину се видећи да ће бити зло и наопако. Једанпут прикупи око себе све синове, па им показа седам прUTOва чврсто везаних у један сноп и рече: "Који од вас овај сноп преломи, даћу му десет дуката".

Свих седам синова покушаше да преломе сноп, покушаше и овако и онако, и напослетку сваки рече: "Не могу, па не могу". А отац ће им онда: "Чудим се што не можете, јер је то сасвим лако". Он одречи узицу, којом је био везан сноп, штапићи се размакоше, а он један по један преломи без муке.

Синови се као малко и насмешеше. "Е, богме! тако се може. Тако би могло и нејако дете". Ове речи је отац и чекао да чује из њихових уста, па онда заврши: "Ето, вам, децо, слике и прилике ваше! И ви сте као ових седам прUTOва. Хоћете ли да вас јачи не сломи - опашите се чврсто узицом слоге. Један уз другог па да вас види Бог. Нећете ли тако, нисте јак сноп, онда ћете бити само седам прUTOва, које, као што сам рекао, може сломити, и нејако дете".

СРПСКА НАРОДНА ПРИПОВЕТКА

Поучимо се из ове приповетке

РАДИСАВ БОГИЋЕВИЋ

8.6.1911 - 14.5.1988

Покојни Радисав рођен је у Дреновцу близу Пећи на Метохији 8.6.1911, где је завршио основну школу после чега се бавио земљорадњом, а једно време је био општински момак. Оженио се 1935 и са супругом Стевком кћерку која је живела само три године, а син се родио после заробљавања. После је и он умро и жена током рата.

Заробљен је 22.4.1941 у Сакдру од стране Италијана и проводи у њиховом ропству до 22.9.1943. кад је пала Италија. Одатле бежи у Швајцарску, где је остао до 22.јануара 1950, а онда креће у Аустралију. Исте године се оженио са Параскевом, православном Украјинком из Галиције. Са њом је провео до последњег дана живот у слози и љубави.

У Аустралији је вредно радио на железници, прво поправљајући шине (девет година) а затим на рамапама до старачке пензије 1976 године.

Био је члан цркве "Свети Сава" у Мелбурну тако рећи од почетка, још када се служило у Руској цркви, затим у Фицроју и наставио до смрти. Редовно је посећивао Богослужења, а пошто је радио на железници, где се ради и Недељом, често се замењиво са другим да би дошао у цркву на молитву. Члан је и других националних организација, помажући свима који раде за добро страдалног српског народа.

Постао је Велики добротвор Дома у Гринзбари, а петину имовине је завештао нашој цркви.

Сахрањен је у православној парцели у Фокнеру. Од њега се у име ЦШО опрости г.Атанасије Новаковић и доста је Срба дошло да га испрати до вечне куће.

СТОЈЕ: Раде Оклобџија, Витомир Обрадов, Митар Козомара,
Илија Чубрило, Живота Нешић, о. Драгомир Шиповац, Брано
Никалић, Неђо Шиповац, Тодор Петровић, Миле Ђирковић,
Божо Брђанин

ЧУЧЕ: Лука Петровић, Василије Бранковић, Вељко Ђеранић,
Божидар Ковач, Мирко Петровић, Стево Гајић и В. Шиповац

МОБА ДРЖАНА 4. АПРИЛА 1988

РАДНИЦИ НА ДОМУ

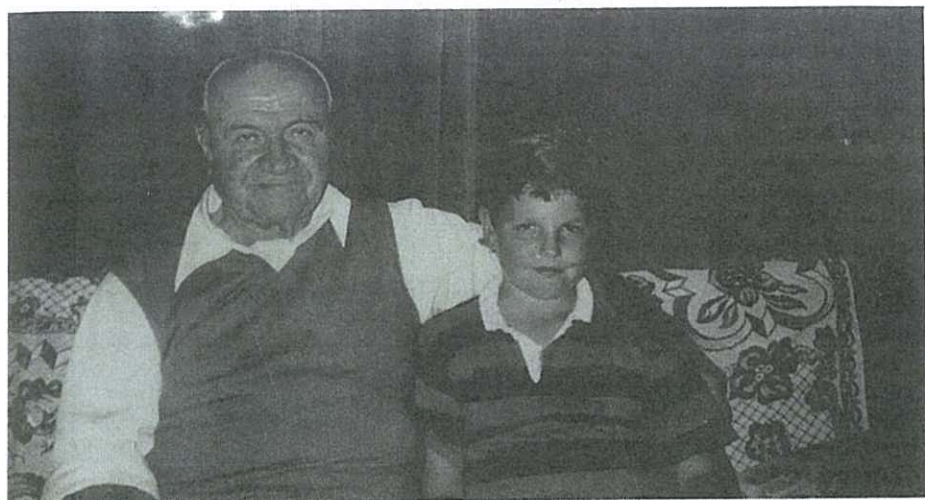
АНЗАК МАРШ 1988

Ове године се навршило двеста година откако су бели људи пронашли и почели се насељавати на новом континенту Аустралије. Цела ова година посвећена је успомени на тај догађај. Сад ће четрдесет година откако су и Срби у већем броју почели да се настањују на ово пространство. Почела се прво насељавати политичка емиграција, да би у седамдесетим годинама придружила им се и економска. Већ више година Срби учествују на А Н З А К паради у свим главним градовима Аустралије, као савезници и по оружју браћа.

У знак поштовања према АНЗАК дану и Србима који узимају учешћа на маршу, доносимо ову слику надајући се да ће и у будуће да поносно носе барјак српски.

ДЕДА И УНУК

Какав је најлепши дар Српству? Неко је склон да сву своју имовину дадне за добробит српску. Неко да пише књиге посвећене српској слави и имену. Неко да жртвује свој живот у одбрану Светосавља. Сви су то добри идеали, и сви ти идеалисти требају за очување Српства, ма где да се налазимо. Али чини ми се да је Српству најлепши дар продужити српско име и традицију овде у туђини. Јер каква нам је од свега корист ако не оставимо наследство које ће и даље носити оно ради чега смо се нашли у туђему свету. Сав наш труд ће бити узалуд без наследства.

Нашег вредног, мирног и побожног члана Радмила Живковића је највећа брига да му унук Даниел буде Србин. Њих два су сваке недеље у цркви. Деда стоји побожно, а унук помаже у олтару. Некад би деда и закаснио, али унук жели да буде пре почетка богослужења у цркви. И остали део фамилије долазе често у цркву.

Угледајмо се на њих. Будимо прави чланови, пазећи на наследство.

Дај Боже и Свети Саво да се овако ревносни Срби умножавају!

ВЕНЧАЊЕ ЈОВАНА И ЉИЉАНАЕ

У СУБОТУ 30. ЈАНУАРА 1988.

Јован и Љиљана су познати од рођења као добри и честити. Јован је син Марка и Невенке Бањанин, док је Љиљана кћи Милутина и Иванке Манојловић. Јован је активан код цркве у Ст. Албансу, док је Љиљана играла у фолклорној групи "Авала" а знају се још из детињства. Нек им Бог да велик пород и слогу у браку!

СВЕШТЕНИК ПРЕДАЈЕ ВЕНЧАНИЦУ

ВЕНЧАЊЕ СТЕВАНА И CAROL

Венчање Стевана Обрадова и Карол било је 15.5. 1988. у храму "Светог Саве" - Калтон.

Претседник наше црквено-школске општине г. Вито Обрадов и његова вредна супруга Ружа били су више него срећни тога дана, јер им се испунила жеља да ожене јединог сина Стева. Њихову радост су поделили и остали чланови наше цркве, узевши учешћа на свадбеном весељу.

Стеван је дугогодишњи играч Ф Г "Авала", а његова изабраница са којом се познаје из дечијих дана примила је православну веру. Ми се надамо и Богу се молимо да их удружи у супружанској љубави и једномислију, а деди и баби да ускоро крсте још једно унуче.

Нек је Богом благословен овај брак! Амин!

КРШТЕЊЕ ДИЈАНЕ БЕКОВИЋ

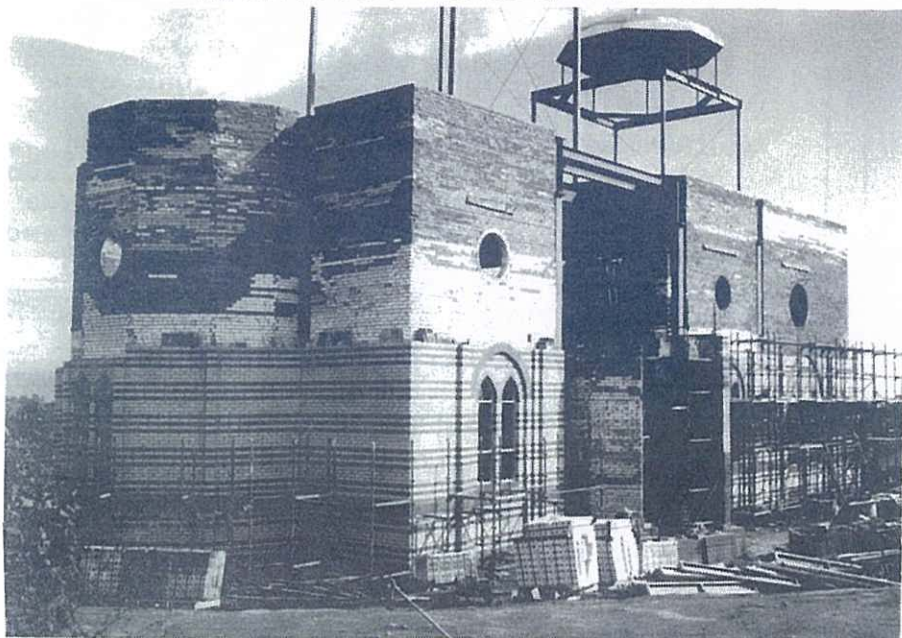

Дијана је примила на себе Часни крст у Недељу 15. маја 1988, у храму Светог Саве - Калтон. Њени родитељи су били срећни да након десетак година добију још једно дете, а о деди и баби да и не говоримо. Кум је био Ђоко Бањанин са својом супругом Вером.

Иначе Милан је угледан члан наше цркве више година, иако је млађи човек, и овде одрастао. Сви се надамо да ће и његова деца продужити стопама својих предака.

Свету тајну Крштења обавио је наш свештеник о. Драгомир Шиповац.

МОНАСТИР КАЛЕНИЋ РАСТЕ

Манастир Каленић у Аустралији, задужбина је свих нас Слободних Срба, који не дозвољавају да им се ма какав јарам стави на врат. Црква је велика, али ми нисмо мали Срби, него велики, о чијој величини ће говорити будућа поколења. Радови су недавно почели, конструкција је подигнута, те сад зидари има да заврше свој део посла. Помозите колико можете и будите део Новог Каленића.

С Л А В А
КОЛА СРПСКИХ СЕСТАРА
"ОГЊЕНА МАРИЈА"
У НЕДЕЉУ 31. ЈУЛА 1988.
ПОСЛЕ РЕЗАЊА СЛАВСКОГ КОЛАЧА
БИЋЕ РУЧАК И ВЕСЕЉЕ У ДОМУ

TEL.: 874 1349 Aft. Hours

Kosta Nagradic & Sons

PAINTERS & DECORATORS

WALLPAPERING & RENOVATIONS A SPECIALTY

FREE QUOTATIONS

31 Carween Avenue
Mitcham 3132

Коста и синови
су добри
чланови цркве
и добри људи.
Они су исто
тако добри
мајстори за
фарбање, због
чега их вама и
препоручујемо.

John Allison/Monkhouse

Funeral Directors

94 VICTORIA STREET, NORTH RICHMOND 3121

TELEPHONE: (03)428 3518

П О Г Р Е Б Н О П Р Е Д У З Е Т Љ Е
ОРГАНИЗУЈЕ И ОБАВЉА САХРАНЕ У БИЛО КОМЕ
КРАЈУ МЕЛБУРНА, ВИКТОРИЈЕ ИЛИ АУСТРАЛИЈЕ.
ПО ПОТРЕБИ БАЛСАМУЈЕ И ШАЉЕ У СВЕ ДЕЛОВЕ
СВЕТА.

УСЛУГА 24.ЧАСА У НЕДЕЉИ

Позовите нас тамо где смо вам најближи:

SPRINGVALE (централа)	547 7711
BENTLEIGH	557 4155
BRIGHTON	592 7011
BRUNSWICK	380 1592
COBURG	386 1698
CAULFIELD	211 4515
FRANKSTON	783 7722
MORNINGTON	(059) 75 2132
RICHMOND	428 3518
SANDRINGHAM	598 2592

TAXATION

VEKOVICH & ASSOC.

790. HIGH ST — 480 5554
THORNBURY

29. SUSAN ST — 439 6385
ELTHAM, VIC.

Испуњавамо све врсте формулара
за пријаву пореза - на доходак,
business, p/ship и слично.

Пружамо вам бесплатну саветода-
вну службу.

KOSOVO Radio & T.V. Service

75 Scotchmer Street
North Fitzroy

Phone: 481 3269

Manager: P. SOJEVIC

- ★ *Color T.V.*
- ★ *Hi-Fi*
- ★ *Antenna Inst.*
- ★ *Reconditioned
T.V.s*

T.V.s BOUGHT (any condition) & SOLD

ВРШИМО ПОПРАВКЕ ТЕЛЕВИЗОРА У
БОЈИ И ЦРНО-БЕЛИХ, ГРАМОФОНА,
ИНСТАЛИРАМО АНТЕНЕ, КУПУЈЕМО
И ПРЕПРОДАЈЕМО ТЕЛЕВИЗОРЕ.

ВЛАСНИК ПЕТАР СОЈЕВИЋ

SVETOSAVNIK

SAINT SAVA PARISH PUBLICATION

FREE SERBIAN ORTHODOX CHURCH

“ST. SAVA”

230 STATION ST., NORTH CARLTON, VIC., 3054